

"Cum historia pro securitate!"

SZEMERE BERTALAN MAGYAR RENDVÉDELEM-TÖRTÉNETI TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG

☒ : H-2095 Pilisszántó, Boldog Özséb utca 26.

☎ : (+36/06-26) 337-975 ; @ : paradi.jozsef@gmail.com

Web: <http://www.szbrmtt.atw.hu>

A körlevelek megtalálhatók a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság honlapján

Tárgy: *Videófelvételek*

KÖRLEVÉL (2023-510)

Tisztelt Tagtársak, kedves Szimpatizánsok!

Ezúton tájékoztatlak Benneteket arról, hogy A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság befogadja a társaság tudományos rendezvényeiről és tag-társainknak a magyar rendvédelem XIX-XX. századi története témakörében megtartott előadásairól készített videófelvételeket.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság — a Fővárosi Bíróság által jóváhagyott alapszabályzatában is rögzítettek szerint — hivatásának tekintni nemzeti rendvédelmünk XIX-XX. századi történetének a feltárását, az eredmények közkinccsé tételét. Tudományos Társaságunk tagsága valamint a szakterület kutatói a magyar rendvédelem-történet körébe tartozó kutatási eredményeiket hagyományosan a társasági tudományos rendezvényeken is bemutatják, mely előadások tanulmányra fejlesztett változatait társaságunk tudományos folyóiratában közöltük. A technika fejlődésével — az írásos közlés mellett — egyre inkább előtérbe került a videófelvételek elterjedése.

Ennek nyomán tudományos társaságunk is hozzáfogott a digitális felvételek gyűjtéséhez. Gyűjteményünk egyelőre ugyan még szerény, azonban az első felvételek már megérkeztek. **(I.sz. melléklet)**

A digitalizált felvételeket SOM Krisztián tagtársunk — aki tudományos társaságunk világhálós jelenléért, a releváns adatbázisok jelentős részének a kialakításáért és fejlesztéséért, továbbá kiadványaink digitalizált megőrzéséért és azok elérhetőségéért felel — őrzi, rendszerezi és tárolja.

Gyűjtőkörünk — a videófelvételeket illetően — kiterjed:

- tudományos rendezvényeinket megőrkítő digitalizált felvételekre;
- tudományos társaságunk tagjai — nemzeti rendvédelmünk XIX-XX. századi történetébe tartozó — előadásainak a felvételeire;
- e témakörbe tartozó egyéb tudományos rendezvények — mint például az oktatói habilitációk, tudományos fokozatok védelme stb. — digitalizált filmfelvételeire;

Nem tekintjük a gyűjtőkörbe tartozónak:

- az objektív történelemszemléletet nélkülöző valamilyen preconcepció igazolására törekvő;
- a magyar rendvédelem XIX-XX. századi történetére csupán részben vagy csak áttételesen tartalmazó előadásokat, illetve rendezvényeket.

Nem áll módunkban továbbá a rossz minőségű, hibás hiányos videókkal foglalkozni.

Jelenleg — a finánciális természetű nehézségeinkből fakadóan — nem tudjuk biztosítani azt, hogy a gyűjtőkörünkbe tartozó és élvezhető minőségű felvételek a honlapunkon megtekinthetők és letölthetők legyenek. A honlapunk kapacitása ugyanis filmfelvételek befogadására elégtelen.

Ezért azt az áthidaló megoldást választottuk, hogy honlapunkon a videófelvételek más honlapokon elérhető útvonalát (linkjét) tüntetjük fel, illetve a videófelvételek jegyzékét is közöljük. E jegyzékből válogathatnak az érdeklődők. Amennyiben pedig a kiválasztott videófelvétel eltűnt az érintett honlapról, akkor SOM Krisztián tagtársunkhoz lehet fordulni, aki gondoskodni fog az érintett videófelvétel világhálóra való visszakerüléséről, illetve a technikai lehetőségein belül a legjobb tudása szerint fogja kielégíteni a felmerülő igényeket. SOM Krisztián tagtársunk elérhetőségei:

(+36/06-70) 230-3318

som.krisztian@hotmail.com

A videófelvételeket tehát térítésmentesen kívánjuk az érdeklődőkhöz eljuttatni a világháló segítségével. A videófelvételek jegyzékét természetesen közzé tesszük a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1785-3257. „Információs oldalak” című rovatában is a 2023. évvel kezdődően. Erre már utalás is történt a 2022. XI. 12-én kelt 2022-482. számú körlevélben.

Ezzel tovább erősítjük azon szándékunk megvalósítását, hogy — a magyar rendvédelem-történet művelésének operatív eseményeiről szóló tájékoztatások mellett — többekévvé a szakterület adatbázisát is tartalmazó folyóirattá erősödjön a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1785-3257. periodika.

A *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1785-3257. periodika „Információs oldalak” című rovata videófelvételeket tartalmazó jegyzékének gyarapodásával az alábbi részekből fog állni:

1. SZBMRTT kiadványjegyzék: a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság kiadványaiban két periodika és hat könyvsorozat — publikált tudományos írásművek jegyzéke a kiadványok szerinti csoportosításban, illetve azon belül kronológiai sorrendben, valamint a szerzők neve szerinti sorrendben.

2. Az SZBMRTT tagok külső publikációinak jegyzéke: a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagjainak szerzőségével, de nem a társaság kiadásával 1990 után — nemzeti rendvédelmünk XIX-XX. századi története témakörében — publikált tudományos írásművek bibliográfiai adatai az MTMT jegyzékei szerint.

3. DOI jegyzék: a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság kiadványaiban publikált tudományos írásművek DOI azonosítóval ellátott jegyzéke, melynek tartalma évente 50 alkotással bővül.

4. Digitális archívum: a SZBMRTT számára biztosított releváns tartalmú videófelvételek jegyzéke.

A *Rendvédelem-történeti Hírlevélnek* ugyan nem az „Információs oldalak” című rovatában jelenik meg azonban a szakterület adatbázisához tartozásának okán mégis itt célszerű jelezni nem a társasági tagok szerzőségével és nem a társasági kiadványokban publikált a magyar rendvédelem XIX-XX. századi történetének témakörébe tartozó tudományos írásművek jegyzékét. E jegyzékben szereplő írásműveket rövid reflexióval is ellátjuk.

Terveink között szerepel a nemzeti rendvédelmünk XIX-XX. századi története témakörében készített tudományos fokozatszerző disszertációk bibliográfiai adatait tartalmazó jegyzék elkészítése is, ha ennek a személyi feltételei létrejönnek. Addig is azonban a rendelkezésünkre áll a PARÁDI Akos és PARÁDI József által készített jegyzék, amely azonban még nem teljes (**II.sz. melléklet**)

Végezetül arra kérek mindenkit, akinek a birtokában van a jelzett gyűjtőkörbe tartozó tartalmú előadásának a videófelvétele, hogy értesítse ki arról SOM Krisztián tagtársunkat, akivel további teendők egyeztethetőek.

Nemzeti rendvédelem-történet művelése érdekében kifejtett tevékenységekhez további eredményeket kívánok!

I.sz. melléklet

Tudományos társaságunknak átadott videófelvételek.

II.sz. melléklet

A XIX-XX. századi magyar rendvédelem-történet témakörében készített tudományos fokozatszerző disszertációk.

Pilisszántó, 2023. X. 1.

Dr. PARÁDI József mag., CSc.
nyá.ezds., ny.főiskolai tanár
a társaság elnöke

Tudományos társaságunknak átadott videófelvevételek.ELŐADÁSOK

1. 2025.XI.14. Bátaszék

Dr. PARÁDI József mag., CSc., nyá.ezds., ny.főiskolai tanár.
A Magyar Királyi Csendőrség története.<https://www.youtube.com/watch?v=kHRXjLyTfCc&t=630s>

2. 2020.II.15. Dévaványa

Dr. PARÁDI József mag., CSc., nyá.ezds., ny.főiskolai tanár.
A Magyar Királyi Csendőrség.<https://www.youtube.com/watch?v=LqCLKNBLWto&t=1s>RIPORTOK

3. 2022.VIII.

Székelyföld TV riportja dr. BODA József Ph.D., nyá.vörgy., c.egyetemi tanárral és dr. PARÁDI József mag., CSc., nyá.ezds., ny.főiskolai tanárral, továbbá prof.dr. SZAKÁLY Sándor mag., DSc., a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár főigazgatójával.

<https://www.facebook.com/watch?v=2278636888962207>TUDOMÁNYOS RENDEZVÉNYEK

4. 2020.IX.10. Ópusztaszer

„Mögöttem a törvény, előttem is az legyen!” *A Magyar Királyi Csendőrség és kora.* című XXXV. magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia.<https://opusztaszer.hu/csendorkonferencia/>

5. 2021.XI.5. Budapest, VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár szék-háza.

„100 éve alakult meg a Magyar Királyi Csendőrség.” című XXXVII. magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia.

<https://www.youtube.com/watch?v=2BdF5z27//w>

6. 2022.II.18. Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar (ELTE-ÁJK)

„Katonailag szervezett fegyveres őrtestületek a polgári magyar állam rendvédelmében.” című XXII. magyar közbiztonság-történeti szimpozion.

https://www.youtube.com/watch?v=4KMt-wj_9Kq

Tudományos társaságunk SOM Krisztán által gondozott digitális archívumába már megérkezett, de a világhálóra még nem került fel.

7. 2023.VI.2. Budapest, VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár szék-háza.

„A Magyar Királyi Fegyőrtestület és utódszervezete.” című XXIII. magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion anyaga.

**A XIX-XX. századi magyar rendvédelem-történet
témakörében készített tudományos fokozatszerző disszertációk.**

1. **ANDRÁSSY** Antal: *Noszlopy Gáspár 1820-1853.*
dr.univ. ELTE-BTK 1982
2. **ARADY** Péter: *A Dráva vidék védelmének szervezése 1918 nyarán és tavaszán.*
egyetemi doktori disszertáció. ELTE-BTK 1967
3. **BACSA** Gábor (†) : *A Magyar-Jugoszláv (S.H.S.) határ megállapítása és kitűzése.*
kandidátusi értekezés. MTA 1995
4. **BALÁZS** Károly: *Felső Árva és a Szepesség a Magurán túli részének Lengyelországhoz való csatolása 1918-1920.*
kandidátusi értekezés. MTA 1987
5. **BALOGHNÉ** Sereke Anikó: *A magyar idegenforgalom története a kiegyezéstől a II. világháború végéig.*
egyetemi doktori disszertáció. ELTE-BTK 1994
6. **BANK** Barbara: *Szögesdrótok mögött. Internálás 1945-1953 között Magyarországon, különös tekintettel a recski internálótábor történetére.*
Ph.D. disszertáció. PPKE-BTK 2013
7. **BEKE** József: *A terrorelhárítás kialakulása és fejlődése Magyarországon a hidegháborúban a „C-79”-es akta tükrében.*
Ph.D. disszertáció. PPKE-BTK 2013
8. **BENCSIK** Péter: *Az útlevelekérdés története Magyarországon a törvényi szabályozástól a II. világháborúig.*
Ph.D. disszertáció. PTE-BTK 1999
9. **BERKI** Imre: *Az Adyligeti Határőr Ezred története.*
Ph.D. disszertáció. ELTE-BTK 2015
10. **BERTA** István: *A kivándorlás problematikája Magyarországon a századfordulón 1903/IV.tc.*
kandidátusi értekezés. MTA 1997
11. **BONHARDT** Attila: *A magyar hadifoglyok hazaszállítása az I. világháború után.*
kandidátusi értekezés. MTA 1983
12. **BORVENDÉG** Zsuzsanna: *Újságírók és külkereskedők a Kádár-rendszer hírszerzésében.*
Ph.D. disszertáció. PPKE-BTK 2016
13. **BÖKÖNYI** István (†): *A rendőr tiszthelyettes- és zászlósképzés felszabadulás utáni története, helyzete, fejlesztésének lehetőségei.*
kandidátusi értekezés. MTA 1988

14. **BÚR Márta:** *A magyar határőrvidék felszámolása. A házközösség (Zadruga) válása.*
kandidátusi értekezés. MTA 1962
15. **CSAPÓ Csaba:** *A Magyar Királyi Csendőrség 1881-1918.*
kandidátusi értekezés. MTA 1998
16. **CSUKA Gyula:** *A Belügyminisztérium Határőrség és a határmenti lakosság kapcsolata 1945-1987 között, különös tekintettel az önkéntes határőr mozgalom helyére, szerepére a határőrség és a belügyi szervek munkájának segítésében.*
kandidátusi értekezés. MTA 1988
17. **DEÁK Ágnes:** *Államrendőrség Magyarországon 1849-1867.*
kandidátusi értekezés. MTA 2013
18. **FARKAS Ádám:** *Az állam fegyveres védelmének alapvonalai és a kiegyezést követő polgári evolúciója.*
Ph.D. disszertáció. SZTE-ÁJK 2018
19. **GÁSPÁR László:** *A határőrség fejlődése 1950-1956.*
egyetemi doktori disszertáció. ZMNE 1989
20. **Idem:** *A magyar határőrség szolgálati tevékenységeiben ható elvek érvényesülése és változásai 1949-1980.*
kandidátusi értekezés. MTA 1996
21. **GYARMATI György:** *A párturalom intézményesítése 1945-1950.*
kandidátusi értekezés. MTA 1995
22. **HUNYADI Károly:** *A Szovjetunióban élő magyar hadifoglyok hazatelepítése 1919-1922.*
kandidátusi értekezés. MTA 1969
23. **KAISER Ferenc:** *A Magyar Királyi Csendőrség története a két világháború között.*
Ph.D. disszertáció. DTE-BTK 2000
24. **KÁLMÁN Zsolt:** *A Magyar Királyi Csendőrség működése Somogy vármegyében 1884-1914.*
Ph.D. disszertáció. ZMNE 2008
25. **KESERŰ István (†):** *A felszabadult Magyarország rendőri és karhatalmi szerveinek megalakulása és tevékenysége a népi demokratikus forradalom időszakában 1944-1948.*
egyetemi doktori disszertáció, ELTE-BTK 1977
26. **Idem:** *A határőrség megalakulása és tevékenysége a népi demokratikus forradalom időszakában.*
kandidátusi értekezés. MTA 1985

27. **KOVÁCS** Tamás: *Megfigyelés, internálás, deportálás. Az internálás és a toloncolás kérdésköre a két világháború között, különös tekintettel a II. világháború korára.* Ph.D. disszertáció. PTE-BTK 2014
28. **KOVÁCS** Zoltán András: *A Szálasi kormány belügyminisztériuma. Rendvédelem, közbiztonság, közigazgatás a nyilas korszakban.* Ph.D. disszertáció. PTE-BTK 2008
29. **KRAHULCSÁN** Zsolt: *A politikai rendőrség pártirányításának szabályozása, 1956–1962.* Ph.D. disszertáció. DE-BTK 2011
30. **LAGZI** István: *Lengyel menekültek Magyarországon a II. világháború alatt.* kandidátusi értekezés. MTA 1981
31. **LŐRINCZ** József: *A fiatalkoriak szabadságelvonással járó büntetőjogi szankcióinak végrehajtása.* kandidátusi értekezés. MTA 1993
32. **MEZEY** Barna: *A magyar polgári börtönügy kialakulása.* kandidátusi értekezés. MTA 1990
33. **Idem**: *A munkáltatás szerepe a büntetés-végrehajtás történetében. A fenyítőház modelltől a rab-dolgoztató házakig*
MTA doktori értekezés. MTA 2011
34. **NAGY** Ákos Péter: *A magyar belügyi belső elhárítás története a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatáé és elődszervezetei tevékenységének tükrében 1945-2010.* Ph.D. disszertáció. NKE-HHK 2015
35. **NAGY** György (†): *A határforgalom és a határforgalom ellenőrzés 1945-1980.* egyetemi doktori disszertáció. ZMNE 1987
36. **Idem**: *Magyarország határforgalmat ellenőrző szervezetének, a szervezet feladatrendszerének, alkalmazott módszereinek változásai 1945-1991.* kandidátusi értekezés. MTA 1996
37. **NAGY** József (†): *A BM Határőrség szervezetének, létszámának, területi elhelyezkedésének és tevékenységének fejlődése 1958-1988.* egyetemi doktori disszertáció. ZMNE 1993
38. **Idem**: *A határőrség területi elhelyezkedésének, tevékenységének, szervezetének és létszámának fejlődése 1958-1998.* Ph.D. disszertáció. ZMNE 2000
39. **ORBÁN** József: *A Munkásőrség története 1957-1963.* kandidátusi értekezés. MTA 1988

40. **ORODÁN Sándor:** *A Határőrség művelődési tevékenységének története 1945-től 1990-ig. Elgondolások az új szervezetű határőrség közművelődési feladataira.* kandidátusi értekezés. MTA 1994
41. **PARÁDI József:** *A dualista Magyarország határőrizete 1867-1914.* egyetemi doktori disszertáció. ELTE-BTK 1984
42. **Idem:** *A magyar állam határőrizete 1920-1941.* kandidátusi értekezés. MTA 1990
43. **PERÉNYI Roland:** *A nagyvárosi bűnözés társadalomtörténete. Hétköznapi bűnözés Budapesten a XIX-XX. század fordulóján.* Ph.D. disszertáció. ELTE-BTK 2010
44. **PRUKNER Attila:** *A magyar pénzügyőr- és vám szervezetek 1867-2010.* Ph.D. disszertáció. NKE-HHK 2010
45. **SZABÓ Árpád:** *A magyar honvéd karhatalom részvétele az 1956-os ellenforradalom katonai leverésében.* kandidátusi értekezés. MTA 1967
46. **SZABÓ Gyula:** *A rendőrtiszt képzés 1945-1948 között és a ráható tényezők.* egyetemi doktori disszertáció ekvivalenciával Ph.D. ZMNE 1996 Hadtudomány
47. **SZAKÁLY Sándor:** *Magyar táborigazgatás 1938-1944* egyetemi doktori disszertáció. ELTE-BTK 1988
(A szerző — nem szorosan a magyar rendvédelem-történet körébe tartozó tartalommal — még két disszertációt védett meg:
48. **Idem:** *A magyar katonai elit 1938-1945.* kandidátusi értekezés. MTA 1990
49. **Idem:** *A magyar katonai felső vezetés 1938-1945.* MTA doktori értekezés. MTA 2006
50. **SZIGETVÁRI Oszkár:** *A fővárosi rendőrség detektív testülete. A detektívtevékenység és detektívszervezet gyökerei, kialakulása és fejlődése Magyarországon.* Ph.D. disszertáció. NKE 2023.
51. **TELEKI Éva:** *A nyilas uralmi rendszer Magyarországon 1944. október 15. – 1944. április 4.* kandidátusi értekezés. MTA 1971
52. **URBÁN Aladár (†):** *A Nemzetőrség és a honvédség szervezése 1848 nyarán.* Kandidátusi értekezés. MTA 1973
53. **VEDŐ Attila:** *A Magyar Királyi Csendőrség szervezetének és szolgálatának szabályozása 1881-1945.* Ph.D. disszertáció. NKE 2021

54. **VELKEI** Ferenc: *Orosz hadifoglyok Magyarországon az első világháború és a Magyar Tanácsköztársaság idején.*
kandidátusi értekezés. MTA 1988.

A jegyzék — amely kiegészítésre szorul — a XIX-XX. századi magyar rendvédelem-történet témakörébe tartozó témájú azon disszertációk bibliográfiai adatait tartalmazza, amelyek a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság látókörébe kerültek. Tudományos fokozatszerző disszertációnak tekintettünk minden írásművet — függetlenül a jelenlegi jogi szabályozás tartalmától — amelyet nem a diplomaszerezési eljárás részeként, hanem attól függetlenül védtek meg.